

OKRESNÁ PROKURATÚRA RUŽOMBEROK

Dončova 8, 034 53 Ružomberok 1

Mesto Ružomberok
Nám. A. Hlinku 1098/1
034 01 Ružomberok

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
Pd 24/23/5508-2

Vybavuje
JUDr. Desana Grenčíková

Ružomberok
18.05.2023

Vec

Protest prokurátora proti všeobecne záväznému nariadeniu mesta Ružomberok č. 2/2016 o niektorých podmienkach držania psov na území mesta

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Ružomberku podľa § 23 ods. 1, § 27 ods. 1, 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len zákon č. 153/2001 Z. z.) podáva

protest prokurátora

proti všeobecne záväznému nariadeniu mesta Ružomberok č. 2/2016 o niektorých podmienkach držania psov na území mesta zo dňa 10.02.2016, ktoré nadobudlo účinnosť dňom 26.02.2016,

pretože týmto všeobecne záväzným nariadením mesta Ružomberok č. 2/2016 o niektorých podmienkach držania psov na území mesta zo dňa 10.02.2016 bol porušený zákon najmä v ustanoveniach § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“), § 5 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov (ďalej len „zákon č. 282/2002 Z. z.“), § 123 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „zákon č. 40/1964 Zb.“)

a žiada napadnuté všeobecne záväzné nariadenie mesta Ružomberok č. 2/2016 o niektorých podmienkach držania psov na území mesta zo dňa 10.02.2016, ktoré nadobudlo účinnosť dňom 26.02.2016, nahradiť všeobecne záväzným nariadením, ktoré bude v súlade so zákonom, prípadne ho zmeniť - nahradiť protestom napadnuté ustanovenia VZN č. 2/2016 ustanoveniami súladnými so zákonom.

Z ustanovenia § 23 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. vyplýva, že prokurátor je oprávnený podať protest proti správnym aktom orgánov verejnej správy uvedeným v

§ 21 ods. 1 písm. a), ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Z ustanovenia § 21 ods. 1 písm. a) bod 5. zákona č. 153/2001 Z. z. vyplýva, že prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy preskúmaním zákonnosti správnych aktov orgánov verejnej správy, a to: všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných orgánmi verejnej správy.

Z ustanovenia § 27 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. vyplýva, že protest proti všeobecne záväznému právnemu predpisu podáva prokurátor orgánu verejnej správy, ktorý všeobecne záväzný právny predpis vydal.

Z ustanovenia § 27 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. vyplýva, že ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný právny predpis zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.

Z ustanovenia § 21 ods. 3 písm. f) tretieho bodu zákona č. 153/2001 Z. z. vyplýva, že na účely tohto zákona sa rozumie všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy všeobecne záväzné nariadenie orgánu územnej samosprávy.

Z ustanovenia § 27 ods. 5 zákona č. 153/2001 Z. z. vyplýva, že ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

O d ô v o d n e n i e :

Okresná prokuratúra v Ružomberku vykonala 14.02.2023 na Mestskom úrade v Ružomberku previerku zachovávanía zákonnosti za účelom zhodnotenia stavu zákonnosti pri dodržiavaní príslušných ustanovení zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov.

Bol zistený nasledovný stav.

Mesto má prijaté Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2016 o niektorých podmienkach držania psov na území mesta v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov.

Na základe podkladov predložených mestom Ružomberok bola preskúmaná zákonnosť prijatia predmetného VZN. V procese prijímania VZN nebolo zistené porušenie § 12 ods. 7, § 6 ods. 3, 8, 9 zákona č. 369/1990 Zb..

VZN č. 2/2016 upravuje v § 1 Úvodné ustanovenia, v § 2 Sumu úhrady za vydanie náhradnej evidenčnej známky, v § 3 Podrobnosti o vodení psa, v § 4 Zákaz voľného pohybu psa, v § 5 Zákaz vstupu so psom, v § 6 Miesta pre voľný pohyb psov, v § 7 Znečisťovanie verejných priestranstiev, v § 8 Kontrolnú činnosť a v § 9 Záverečné ustanovenia.

V § 4 VZN je upravený Zákaz voľného pohybu psa, pričom táto úprava spolu s nadväzujúcim ustanovením § 6 VZN – Miesta pre voľný pohyb psov, je nesúladná so zákonom č. 282/2002 Z. z., ktorý v § 5 ods. 1 písm. a) ponecháva na obciach, aby vymedzili miesta kde je voľný pohyb psa zakázaný, pričom za vymedzenie takýchto miest nemožno považovať plošný zákaz voľného pohybu psa, tak ako to je uvedené v § 4 VZN spolu s určením výnimiek v § 6 VZN.

Z ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 282/2002 Z. z. vyplýva, že voľný pohyb psov je generálne povolený na všetkých miestach, s výnimkou tých, na ktorých to obec všeobecne záväzným nariadením zakáže. Každé priestranstvo, na ktorom je voľný pohyb psa zakázaný, musí byť zároveň individuálne určené a viditeľne označené, a to za účelom jeho jednoznačnej identifikácie. Obce teda môžu v rámci svojej kompetencie vydať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým upravujú podmienky voľného pohybu psov na svojom území, pričom predmetným všeobecne záväzným nariadením majú obce právo vymedziť (t.j. určiť, ohraničiť) miesta, kde je voľný pohyb psov zakázaný a to takým spôsobom, aby tieto boli aj viditeľne označené.

Stanovenie zákazu pre celé svoje územie s výnimkou miest, kde je voľný pohyb psov výslovne povolený je presne opačnou úpravou než určuje zákon č. 282/2002 Z. z.. Pri aplikácii predmetného zákona o podmienkach držania psov je nutné prihliadať aj na Ústavou zaručené právo slobody pohybu a práva tretích osôb, ktoré môžu byť takouto reguláciou priamo dotknuté. Pre úplnosť je v tomto smere potrebné uviesť, že požiadavka presnej identifikácie a nezameniteľnosti miesta, kde je voľný pohyb psa zakázaný, s iným podobným miestom, vyplýva nepriamo aj z ustanovenia § 7 ods. 2 písm. e) zákona č. 282/2002 Z. z. s tým, že takéto konanie je priestupkom sankcionovateľným pokutou. Teda ak má byť vyvodená priestupková zodpovednosť, musí byť presne určené akých konkrétnych miest sa týka zákaz voľného pohybu psa uvedený vo VZN.

Územná samospráva je povinná zákonom stanovenú úpravu rešpektovať a svoju normotvornú právomoc uplatniť iba v rozsahu, ktorý jej nadriadené právne predpisy priznávajú, alebo ak je to možné, takéto oprávnenie z nich vyvodiť. Legislatíva teda umožňuje obciam iba vymedzenie priestranstiev, kde je voľný pohyb psov zakázaný, pričom takéto miesta musia byť konkrétne (nie všeobecne) vymedzené a viditeľne označené, aby prijatá norma nespôsobila stav interpretačnej a právnej neistoty, napr. aj pri spomenutom vyvodzovaní priestupkovej zodpovednosti a udeľovaní sankcií.

V § 5 VZN je upravený Zákaz vstupu so psom, pričom tento sa týka aj priestorov detských ihrísk a pieskovísk /ako aj priestorov kúpalísk a pláží/, pričom z uvedenej úpravy nevyplýva, že sa týka len objektov vo vlastníctve či správe mesta. Nemožno totiž všeobecne záväzným nariadením obce/mesta zakázať vstup do súkromných objektov, napr. na súkromné detské ihriská, takýto zákaz je nesúladný so zákonom, t.j. s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Mesto je totiž oprávnené postup v intenciách ustanovenia § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 282/2002 Z. z. realizovať výlučne k miestam, ktoré má vo vlastníctve, držbe, správe, nájme, či k nim má iný obdobný vzťah.

Mesto Ružomberok je povinné rešpektovať aj nasledovné zákonné ustanovenia.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 282/2002 Z. z. obec môže všeobecne záväzným nariadením vymedziť miesta, kde je voľný pohyb psa zakázaný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 282/2002 Z. z. obec môže všeobecne záväzným nariadením vymedziť miesta, kde je vstup so psom zakázaný.

Podľa § 123 zákona č. 40/1964 Zb. vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 124 zákona č. 40/1964 Zb. všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

Všeobecne záväzné nariadenie obce je normatívny právny akt prijímaný orgánom obce, ktorým sú riešené zásadné otázky týkajúce sa obce ako celku, alebo osobitne jej obyvateľov alebo upravujúce právne vzťahy vznikajúce a realizujúce sa na jej území, a to tak na úseku prenesenej štátnej správy ako i územnej samosprávy. Všeobecne záväzné nariadenie vo veciach územnej samosprávy nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Vychádza sa pritom z princípov právneho štátu, podľa ktorého panstvo zákona patrí pre všetky subjekty, ktoré svoje práva a povinnosti v rámci štátu vykonávajú. Nie je možné, aby verejná moc samosprávnych subjektov (teda aj obcí), si vytvárala akési od štátnej moci nezávislé právo. Išlo by o také pravidlá správania sa, hoci vydané v rámci samosprávnej činnosti obce, ktoré by odporovali právnym predpisom vydaným štátom.

Upozorňujem na to, aby v konaní o proteste boli dôsledne dodržiavané všetky ustanovenia zákona č. 153/2001 Z. z., ktoré sa na toto konanie vzťahujú.

JUDr. Desana Grenčíková
prokurátorka